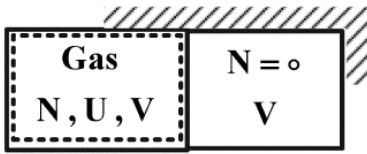

۳۱- یک گاز مطابق شکل ابتدا در سمت راست ظرف عایق قرار دارد، اگر غشای بین دو سمت ظرف خودبه‌خود پاره شود و گاز منبسط شده تمام ظرف را پر نماید، کدام یک از عبارات زیر درست است؟

۱) چون انتقال حرارت بین گاز و محیط اطراف وجود ندارد (ظرف بی‌درو است) توزیع مجدد ذرات بر روی ترازهای انرژی در این فرایند انبساط وجود ندارد.

۲) هم ارتقای ترازهای انرژی به مقدارهای جدید و هم توزیع دوباره ذره‌ها بر روی ترازهای انرژی در هنگام فرایند انبساط اتفاق می‌افتد.

۳) نه ارتقای ترازهای انرژی به مقدارهای جدید و نه توزیع مجدد ذره‌های بر روی ترازهای انرژی اتفاق می‌افتد.

۴) ارتقای ترازهای انرژی به مقدارهای جدید در این فرایند اتفاق نمی‌افتد.

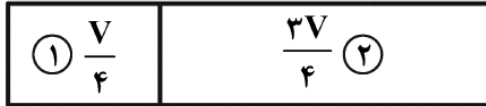
۳۱. پاسخ: گزینه ۲ درست است.

چون افزایش حجم داشته ایم و ترازهای انرژی تابع حجم می‌باشند ترازهای انرژی باید به مقدار جدید رسیده باشند از طرفی طبق قانون اول با توجه به عایق بودن گرما صفر و از طرف دیگر با توجه به آنکه انبساط آزاد است در نتیجه تغییرات انرژی درونی صفر می‌گردد.

$$Q - W = \Delta U$$

لذا اگر چه ترازهای انرژی به مقادیر جدیدی میرسند اما ذرات روی ترازها جابجا شده تا مقدار انرژی ثابت بماند.

۳۲- فرایند مخلوط شدن بی دررو گازهای یکسان را مطابق شکل زیر در نظر بگیرید. فشار تعادلی گاز چند بار است؟

$$P_1 = 8 \text{ bar} ; T_1 = 1200 \text{ K}$$

$$P_2 = 6 \text{ bar} ; T_2 = 900 \text{ K}$$

حجم کل مخزن V

(۱) ۳/۵

(۲) ۴/۵

(۳) ۵/۵

(۴) ۶/۵

۳۲. پاسخ: گزینه ۴ درست است.

$$m_1 = \frac{P_1 V_1}{RT_1} = \frac{800 \frac{V}{4}}{1200 R} = \frac{V}{6R}$$

$$m_2 = \frac{P_2 V_2}{RT_2} = \frac{600 \frac{3V}{4}}{900 R} = \frac{V}{2R}$$

$$T_f = \frac{m_1 T_1 + m_2 T_2}{m_1 + m_2} = \frac{\frac{V}{6R} 1200 + \frac{V}{2R} 900}{\frac{V}{6R} + \frac{V}{2R}} = \frac{200 + 450}{\frac{4}{6}} = 975$$

$$P_f = \frac{mRT_f}{V_f} = \frac{4}{6} \times 975 = 650 = 6.5 \text{ bar}$$

۳۳- اگر $P = NKT \left(\frac{\partial \ln z}{\partial V} \right)_T$ باشد، برای گاز ایدئال کدام عبارت زیر درست است؟ (z تابع تقسیم، V حجم، N

تعداد ذرات و T دما و K ثابت بولتزمن هستند)

$$U = U(N, T), \quad z = V + f(T) \quad (۲)$$

$$U = U(N, V, T), \quad z = V^{\gamma} f(T) \quad (۱)$$

$$U = U(N, T), \quad z = Vf(T) \quad (۴)$$

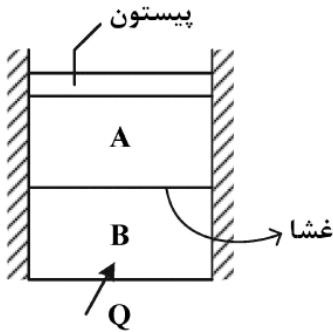
$$U = U(N, T), \quad z = V^{\gamma} f(T) \quad (۳)$$

۳۳. پاسخ: گزینه ۴ درست است.

$$Z = V \left(\frac{2\pi mkT}{h^2} \right)^{\frac{3}{2}}$$

انرژی درونی تابع دما (اندازه ترازها) و تعداد ذرات (تعداد ذره روی هر تراز) میباشد.

۳۴- یک استوانه صلب توسط یک پیستون بی اصطکاک و یک غشای فلزی به دو بخش تقسیم شده است. این دو بخش از یک گاز کامل (C_V, C_P) به جرم‌های m_A و m_B پر شده‌اند. پیستون و دیواره‌های جانبی سیلندر عایق بوده و غشا به صورت یک هادی ایدئال در نظر گرفته می‌شود به گونه‌ای که گاز موجود در دو بخش همواره در تعادل حرارتی هستند. از پایین سیلندر به اندازه‌ای به آن حرارت داده می‌شود که افزایش دمای ΔT توسط گاز تجربه شود. کدام عبارت مقدار انتقال حرارت را به درستی بیان می‌کند؟

$$Q = m_A C_V \Delta T \quad (1)$$

$$Q = (m_A C_V + m_B C_V) \Delta T \quad (2)$$

$$Q = (m_A C_V + m_B C_P) \Delta T \quad (3)$$

$$Q = (m_B C_P + m_A C_P) \Delta T \quad (4)$$

۳۴. پاسخ: گزینه اعلامی سنجش ۳ می‌باشد. اگر پاسخ گزینه ۳ باشد جای سیال A و B باید عوض شود با توجه به تصویر تست و ثابت بودن غشا سیال A فشار ثابت و سیال B حجم ثابت است.

۳۵- سه سیستم با ظرفیت حرارتی یکسان C وجود دارد. حداکثر توان قابل دریافت زمانی که این سه سیستم به تعادل برسند، کدام است؟ $(T_3 < T_2 < T_1)$

$$(1) \quad 3C[T_1 - T_2 - T_3]$$

$$(2) \quad C\left[3\sqrt[3]{T_3 T_2 T_1} - (T_1 + T_2 + T_3)\right]$$

$$(3) \quad C\left[\sqrt{T_3 T_2 T_1} - (T_1 + T_2 + T_3)\right]$$

$$(4) \quad 3C\left[\sqrt{(T_1 T_2 + T_3 T_2 + T_1 T_3)} - (T_1 - T_2 - T_3)\right]$$

۳۵. گزینه ۲ درست است.

$$\zeta = CT - CT_0 - CT_0 \ln \frac{T}{T_0}$$

$$\zeta_1 = CT_1 - CT_0 - CT_0 \ln \frac{T_1}{T_0}$$

$$\zeta_2 = CT_2 - CT_0 - CT_0 \ln \frac{T_2}{T_0}$$

$$\zeta_3 = CT_3 - CT_0 - CT_0 \ln \frac{T_3}{T_0}$$

$$\zeta_{tot} = C(T_1 + T_2 + T_3 - 3T_0) - CT_0 \ln \frac{T_1 T_2 T_3}{T_0^3}$$

برای حداکثر کردن توان باید عبارت $CT_0 \ln \frac{T_1 T_2 T_3}{T_0^3}$ برابر صفر باشد بنا براین با صفر قرار دادن این ترم داریم $T_0 = \sqrt[3]{T_1 T_2 T_3}$

$$\zeta_{tot-max} = C(T_1 + T_2 + T_3 - 3\sqrt[3]{T_1 T_2 T_3})$$

۳۶- در یک احتراق دما ثابت جریان پایا؛ شدت گرمای انتقالی از حجم کنترل $Q_{out} = 900,000 \frac{\text{kJ}}{\text{kmol}}$ ، انتروپی

محصولات احتراق $S_P = 2800 \frac{\text{kJ}}{\text{kmol-K}}$ ، انتروپی واکنش‌گرها $S_R = 3000 \frac{\text{kJ}}{\text{kmol-K}}$ ، اگر دمای محیط

300K فرض شود، آگرژی تخریب‌شده ضمن این فرایند، چند مگاژول بر کیلومول است؟

(۲) ۹۶۰

(۱) ۸۴۰

(۴) ۳۲۰۰

(۳) ۲۸۰۰

۳۶. گزینه ۱ درست است.

$$\left(\frac{ds}{dt}\right)_{c.v} = \sum m_i s_i - \sum m_e s_e + \frac{Q}{T} + S_g$$

$$S_g = \sum m_e s_e - \sum m_i s_i - \frac{Q}{T} = 2800 - 3000 - \frac{-900,000}{300} = 2800$$

$$I = T_o S_{gen} = 300 \times 2800 = 840,000 \frac{\text{kJ}}{\text{kmol}} = 840 \frac{\text{MJ}}{\text{kmol}}$$

۳۷- دو جعبه A و B حاوی گازهای ایدئال متفاوتی هستند. جعبه A حاوی یک مول گاز m که $(C_v = \frac{5R}{2})$ در دمای

T_0 است. جعبه B حاوی یک مول گاز n که $(C_v = \frac{3R}{2})$ در دمای $\frac{7T_0}{3}$ است. جعبه‌ها در تماس حرارتی با

یکدیگر قرار می‌گیرند و تنها انتقال گرما بین آنها جریان می‌یابد تا زمانی که گازها به دمای نهایی مشترک T_f برسند. کدام یک از رابطه‌های زیر درست است؟

$$2T_f - 5T_0 = 0 \quad (2)$$

$$2T_f - 3T_0 = 0 \quad (1)$$

$$2T_f - 7T_0 = 0 \quad (4)$$

$$T_f - 3T_0 = 0 \quad (3)$$

۳۷. گزینه ۱ درست است.

$$T_f = \frac{n_1 C_{v1} T_1 + n_2 C_{v2} T_2}{n_1 C_{v1} + n_2 C_{v2}} = \frac{\frac{5}{2} R T_0 + \frac{3}{2} R \frac{7T_0}{3}}{\frac{5}{2} R + \frac{3}{2} R} = \frac{3}{2} T_0$$

$$2T_f - 3T_0 = 0$$

۳۸- مقادیر مساوی مول از دو گاز کامل کربن دی اکسید و هلیوم را در مخزن جداگانه در دما و فشار یکسانی داریم. کدام یک نسبت به محیط مرجع اکزرژی بیشتری دارد؟ (از انرژی های جنبشی و پتانسیل صرف نظر کنید). گرمای ویژه CO_2 از گرمای ویژه He بیشتر است.

(۱) هلیوم

(۲) کربن دی اکسید

(۳) هلیوم به شرطی که در دمای بالاتر از محیط باشد.

(۴) کربن دی اکسید به شرطی که در دمای بالاتر از دمای محیط باشد.

۳۸. گزینه ۲ درست است.

به علت آنکه گرمای ویژه کربن دی اکسید از هلیوم بیشتر است میزان گرمایی که میتوان از کربن دی اکسید گرفت تا به دمای محیط برسد نسبت به میزان گرمایی که میتوان از هلیوم گرفت تا به محیط برسد بیشتر است لذا اکزرژی بیشتری دارد.

۳۹- در حجم ثابت و عدم واکنش شیمیایی، انرژی یک کریستال در دمای نزدیک صفر برابر است با: $U = U_0 + \alpha T^4$ که U_0 و α ثوابتی وابسته به سائز سیستم (حجم، تعداد ذرات و ...) هستند. مقدار آنتروپی این سیستم بر حسب دما $S(T)$ کدام است؟

$$S_0 + \frac{3}{4} \alpha T^{\frac{4}{3}} \quad (2)$$

$$S_0 + \alpha \ln \frac{T}{T_0} \quad (1)$$

$$S_0 + \frac{3}{4} \alpha (T - T_0)^{\frac{4}{3}} \quad (4)$$

$$S_0 + \frac{4}{3} \alpha T^3 \quad (3)$$

۳۹. گزینه ۳ درست است.

$$U = U_0 + aT^4$$

$$\left(\frac{\partial s}{\partial T} \right)_v = \frac{C_v}{T} = \frac{\left(\frac{\partial u}{\partial T} \right)_v}{T} = \frac{4aT^3}{T}$$

$$ds = 4aT^3 dT \rightarrow S - S_0 = \frac{4}{3} aT^3$$

۴۰- سیستمی حاوی ۴ ذره غیرقابل تشخیص را در نظر بگیرید. این سیستم دارای چهار سطح انرژی با تراز ۰، ۱، ۲ و ۳ است به طوری که هر ذره بتواند هر یک از ترازهای سطح انرژی را داشته باشد. اگر انرژی کل سیستم ۵ باشد، کل حالتی که سیستم می تواند داشته باشد، کدام است؟

- (۱) ۱۰
(۲) ۸
(۳) ۶
(۴) ۴

۴۰. پاسخ صحیح ندارد. پاسخ سنجش گزینه ۴ اعلام شده است.

$$\sum N_J = 4$$

$$\sum \epsilon_J N_J = 5$$

ϵ_J	Macro I	Macro II
۰	۲	۱
۱	۰	۱
۲	۱	۲
۳	۱	۰

۴۱- معادله حالت گاز واندروالس $P = \frac{RT}{v-a} - \frac{b}{v^2}$ و ضریب انبساط حجمی گاز $\alpha = \frac{1}{v} \left(\frac{\partial v}{\partial T} \right)_P$ هستند، درجه

حرارت در نقطه وارونگی (Inversion Temperature) کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{\alpha}$
- (۲) $\frac{\alpha}{1-\alpha}$
- (۳) $\alpha^2(1-\alpha)$
- (۴) $\alpha(1-\alpha)^2$

۴۱. گزینه ۱ درست است.

$$\mu_{jt} = \frac{1}{C_p} \left[T \left(\frac{\partial v}{\partial T} \right) - v \right] = \frac{1}{C_p} (T\alpha - 1) = 0 \rightarrow T = \frac{1}{\alpha}$$

۴۲- دو استخر A و B با مقادیر مساوی آب پر شده‌اند، $m_A = m_B = m$. در ابتدا استخر A گرم‌تر از استخر B است. $T_{A_0} > T_{B_0}$ ، که T_{A_0} دمای اولیه استخر A و T_{B_0} دمای اولیه استخر B، T_{B_0} است. دو استخر در تماس حرارتی با یکدیگر قرار می‌گیرند و نهایتاً به تعادل حرارتی می‌رسند. آنتروپی تولیدی ناشی از تبادل حرارت S_{gen} کدام است؟ (C گرمای ویژه آب و T_f دمای نهایی تعادل است).

$$mC \ln \frac{T_f}{T_{A_0}} \times mC \ln \frac{T_f}{T_{B_0}} \quad (۲) \qquad mC \ln \frac{T_f}{\sqrt{T_{A_0} T_{B_0}}} \quad (۱)$$

$$mC \ln \frac{T_f^2}{T_{A_0} T_{B_0}} \quad (۴) \qquad mC \ln \frac{T_f^2}{T_{A_0} + T_{B_0}} \quad (۳)$$

۴۲. گزینه ۴ درست است.

$$S_g = mc \ln \frac{T_f}{T_{A_0}} + mc \ln \frac{T_f}{T_{B_0}} = mc \ln \frac{T_f^2}{T_{A_0} T_{B_0}}$$

۴۳- یک مخزن عایق حاوی یک کیلوگرم هوا با حجم $\frac{1}{3}V$ در دمای T_1 و فشار P_1 قرار دارد. غشای بین هوا و قسمت خلاء برداشته می شود. میزان انهدام انرژی کددام است؟ (V حجم کل مخزن است.)

۲	خلاء	۱	هوا
---	------	---	-----

$$V_1 = \frac{V}{3}$$

$$V_2 = \frac{2V}{3}$$

$$\frac{P_1 V}{3} \ln 4 \quad (1)$$

$$\frac{P_1 V}{4} \ln 4 \quad (2)$$

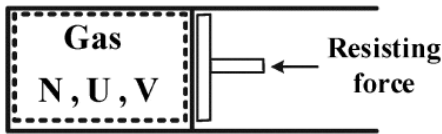
$$\frac{P_1 V}{3} \ln 3 \quad (3)$$

$$\frac{P_1 V}{4} \ln 3 \quad (4)$$

۴۳. گزینه ۳ درست است.

۴۴- فرایند برگشت پذیر و بی درو انبساط گاز در داخل یک سیلندر و پیستون مطابق شکل در نظر گرفته می شود، در

طی فرایند انبساط .....

- ۱) توزیع مجدد ذرات روی ترازهای انرژی اتفاق نمی افتد در نتیجه تعداد میکرواستیت ها ثابت و آنتروپی ثابت می ماند.
- ۲) توزیع مجدد ذرات روی ترازهای انرژی اتفاق نمی افتد در نتیجه تعداد میکرواستیت ها افزایش و آنتروپی افزایش می یابد.
- ۳) ارتقای ترازهای انرژی به مقادیر جدید اتفاق نمی افتد در نتیجه تعداد میکرواستیت ها ثابت و آنتروپی ثابت می ماند.
- ۴) توزیع مجدد ذرات روی ترازهای انرژی اتفاق می افتد در نتیجه تعداد میکرواستیت های سیستم ثابت و آنتروپی هم ثابت می ماند.

۴۴. گزینه ۱ درست است.

چون انتقال حرارت نداریم توزیع مجدد ذرات روی تراز های انرژی اتفاق نمی افتد. فرآیند آدیاباتیک برگشت پذیر نیز یک فرآیند آیزنتروپیک (آنتروپی ثابت) است.

۴۵- یک گاز تک اتمی که دو تراز انرژی الکترونیک آن فعال است ($\epsilon_{e0}, \epsilon_{e1}$) در نظر است، این دو تراز انرژی

دارای دینترسی $g_{e0} = g_{e1} = 1$ هستند، تابع تقسیم الکترونیک کدام یک است؟ $\left(y = \frac{\epsilon_{e1}}{kT}\right)$

$$z_e = 1 + e^{-y} \quad (2)$$

$$z_e = 1 + e^y \quad (1)$$

$$z_e = 1 - e^y \quad (4)$$

$$z_e = 1 - e^{-y} \quad (3)$$

۴۵. گزینه ۲ درست است.

$$Z_e = \sum_{j=0}^{\infty} g_j \exp\left(\frac{-\epsilon_j}{kT}\right) = g_0 \exp(0) + g_1 \exp\left(\frac{-\epsilon_1}{kT}\right) = 1 + 1 \exp\left(\frac{-\epsilon_1}{kT}\right) = 1 + e^{-y}$$